

Ứng dụng GNN cho bài toán gợi ý game trên nền tảng Steam

Học phần: **Project II** - Mã học phần: IT3930 - Mã lớp: 750645

Sinh viên thực hiện: Đặng Tiến Cường - **MSSV**: 20220020

Giảng viên hướng dẫn: PGS.TS Lê Đức Hậu

STEAM[®]

Tổng quan về bài toán gợi ý

Mục tiêu bài toán là học:

- Một hàm đánh giá mức độ phù hợp giữa người dùng (user) và sản phẩm (item)
- Một quan hệ thứ tự toàn phần trên tập sản phẩm được cá nhân hóa cho mỗi người dùng.

$$f : \mathcal{U} \times \mathcal{I} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$>_u \subseteq \mathcal{I} \times \mathcal{I}$$

Sao cho:

$$i >_u j \iff f(u, i) > f(u, j)$$

Hai hướng tiếp cận:

- **Learn to predict:** xem bài toán là một bài toán dự đoán độ ưa thích của người dùng đến sản phẩm
- **Learn to rank:** không quan tâm đến giá trị độ ưa thích tuyệt đối mà chỉ học thứ tự

Mô hình sẽ dự đoán k item mà user có khả năng thích nhất.

Loại dữ liệu trong hệ gợi ý

Dữ liệu đầu vào của dataset bao gồm 3 loại chính:

- **Thông tin của người dùng (user):** độ tuổi, giới tính, khu vực sinh sống, công việc,...
- **Thông tin của sản phẩm (item):** tiêu đề, thể loại, mô tả nội dung, hình ảnh minh họa,...
- **Lịch sử tương tác giữa user và item**, thường có dạng danh sách các bộ ba (user, item, interaction). Lịch sử này sẽ được chuyển về dạng ma trận tương tác $\mathbf{R} \in \mathbb{R}^{M \times N}$, trong đó mỗi cột ứng với lịch sử của mỗi user còn mỗi hàng ứng với các item.

Feedback thường có 2 loại dữ liệu:

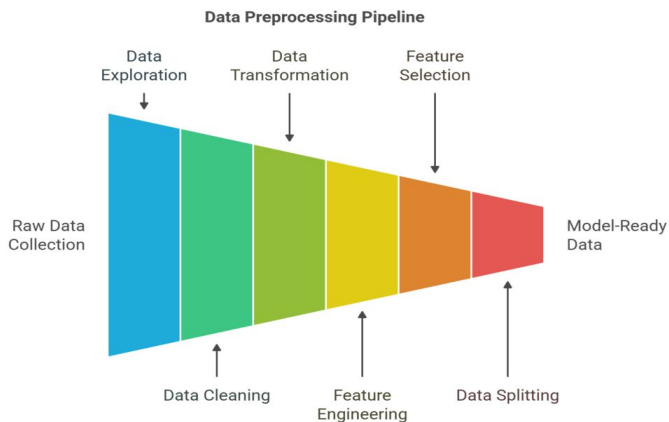
- **Explicit feedback** (phản hồi tường minh): đây là dữ liệu hỏi trực tiếp user để đánh giá về item, thường dưới dạng rating (0-5 sao) hoặc binary (like/dislike).
 - Là loại dữ liệu chất lượng cao, ít nhiễu nhưng khó kiếm do user thường không quan tâm
- **Implicit feedback** (phản hồi ẩn): đây là dữ liệu được thu thập từ hành vi của người dùng, ví dụ như số lần xem sản phẩm, thời lượng sử dụng, ...
 - Sở thích của người dùng khó có thể trực tiếp suy luận ra từ implicit feedback.
 - Không có feedback tiêu cực.
 - Độ nhiễu rất cao.

Thu thập và tiền xử lý dữ liệu

Bộ dữ liệu: **Game Recommendation on Steam**

Tổng kích cỡ: **2.24 GB**

Tổng số bản ghi: **55.511.730** bản

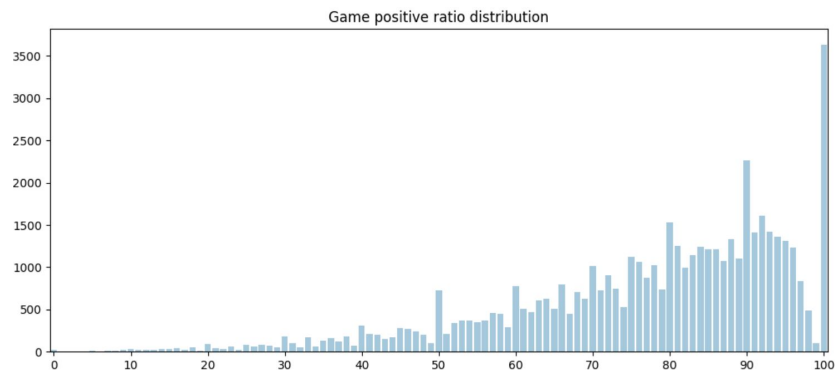
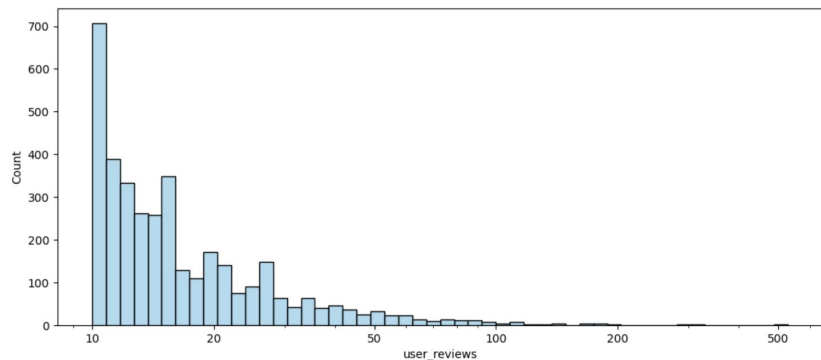

Made with Napkin

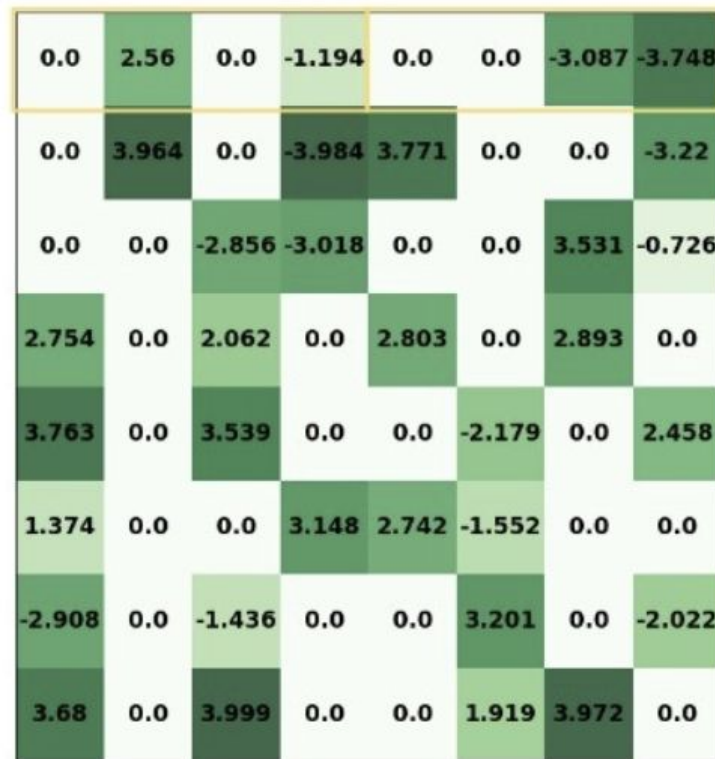
Đường ống (pipeline) tiền xử lý dữ liệu:

Exploration - **A**nalysis - **C**leaning - **E**ngineering -
Preparation - **S**erving

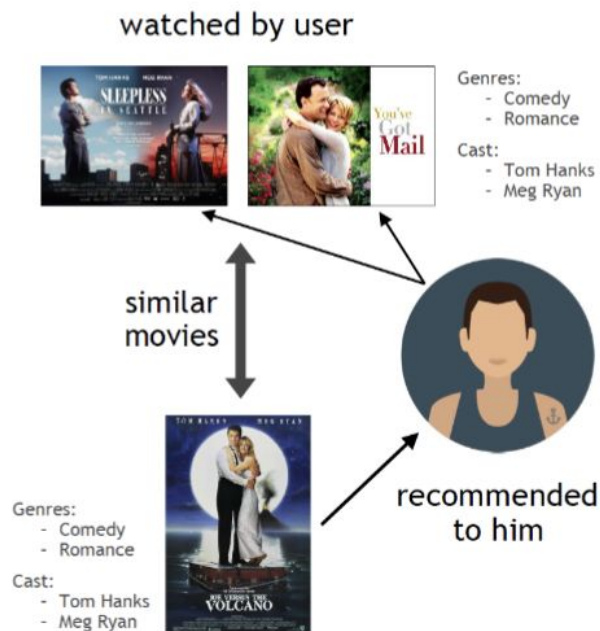
Hiện tượng Long-tailed

Hiện tượng thưa

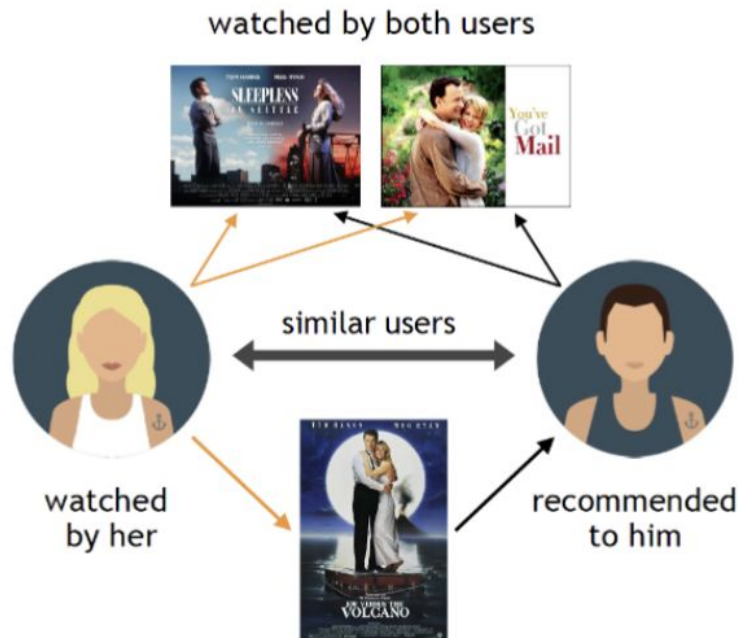

Content-based Filtering

Hình 1.3: Content-based Filtering

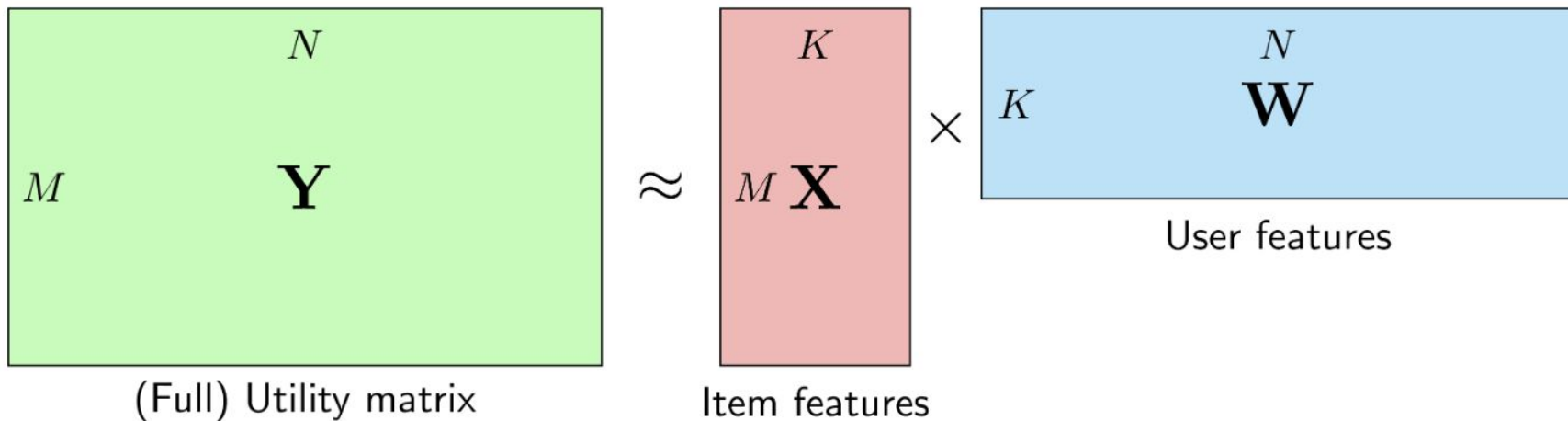
Collaborative Filtering

Hình 1.4: Collaborative Filtering

Matrix Factorization (MF)

$$\mathbf{Y} \approx \hat{\mathbf{Y}} = \mathbf{X}\mathbf{W}$$

General Matrix Factorization (GMF)

1. Đầu vào

$$\mathbf{p}_u = \mathbf{P}^\top \mathbf{e}_u, \quad \mathbf{q}_i = \mathbf{Q}^\top \mathbf{e}_i$$

2. Kết hợp

$$\mathbf{z} = \phi(\mathbf{p}_u, \mathbf{q}_i) = \mathbf{p}_u \odot \mathbf{q}_i$$

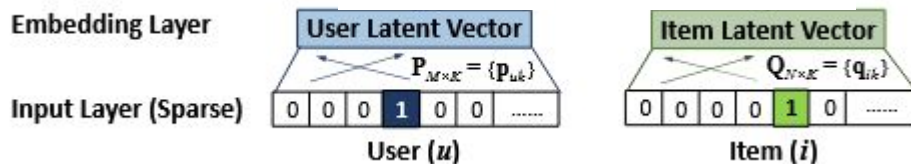
3. Tổng hợp

$$\hat{y}_{ui} = \mathbf{h}^\top \mathbf{z} = \mathbf{h}^\top (\mathbf{p}_u \odot \mathbf{q}_i)$$

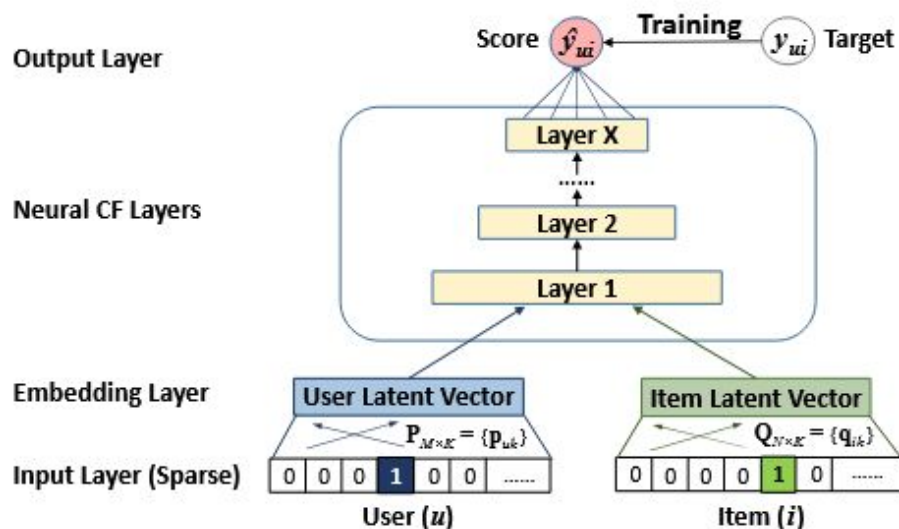
$\mathbf{h} = [1, 1, 1, \dots, 1]$ ta có MF truyền thống

4. Kích hoạt (Optional)

$$\hat{y}_{ui} = a_{out}(\mathbf{h}^\top (\mathbf{p}_u \odot \mathbf{q}_i))$$

Multi-layer Perceptron (MLP)

1. Tầng đầu vào và tầng nhúng

$$\mathbf{p}_u = \mathbf{P}^T \mathbf{e}_u, \quad \mathbf{q}_i = \mathbf{Q}^T \mathbf{e}_i$$

2. Các tầng neuron

$$\mathbf{z}_1 = \phi(\mathbf{p}_u, \mathbf{q}_i) = \begin{bmatrix} \mathbf{p}_u \\ \mathbf{q}_i \end{bmatrix}$$

$$\phi_2(\mathbf{z}_1) = a_2(\mathbf{W}_2^T \mathbf{z}_1 + b_2)$$

.....

$$\phi_L(\mathbf{z}_{L-1}) = a_L(\mathbf{W}_L^T \mathbf{z}_{L-1} + b_L)$$

3. Tầng đầu ra

$$\hat{y}_{ui} = \sigma(\mathbf{h}^T \phi_L(\mathbf{z}_{L-1}))$$

Neural Matrix Factorization (NeuMF)

1. GMF

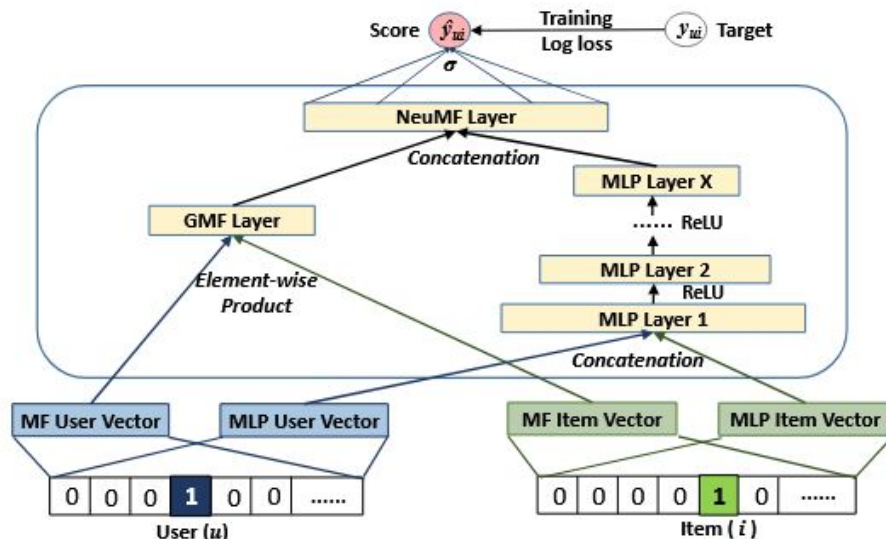
$$\phi^{GMF} = \mathbf{p}_u^G \odot \mathbf{q}_i^G$$

2. MLP

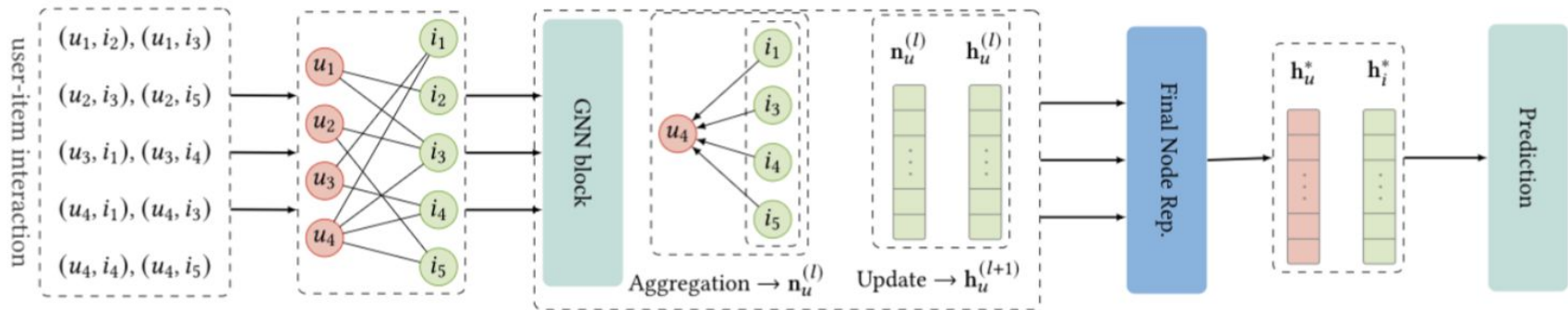
$$\phi^{MLP} = a_L(\mathbf{W}_L^T(a_{L-1}(\dots a_2(\mathbf{W}_2^T \begin{bmatrix} \mathbf{p}_u^M \\ \mathbf{q}_i^M \end{bmatrix} + b_2)\dots)) + b_L)$$

3. Tầng đầu ra

$$\hat{y}_{ui} = \sigma(\mathbf{h}^T \begin{bmatrix} \phi^{GMF} \\ \phi^{MLP} \end{bmatrix})$$

GNN-based Models

Hình 3.8: Framework chung cho các mô hình GNN áp dụng cho bài toán hệ gợi ý dựa trên **lọc cộng tác**

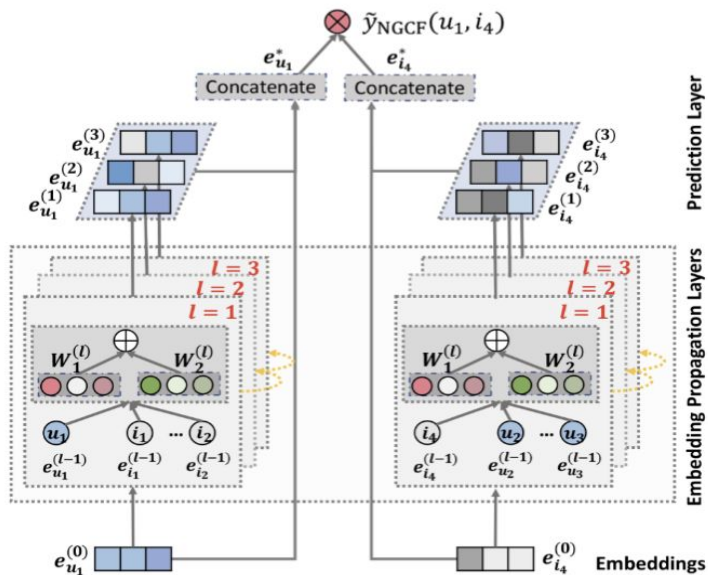
Ba thao tác chính trong GNN Block: Message, Aggregate, Update

$$\text{MESSAGE: } \mathbf{m}_{u \leftarrow i}^{(l)} = \text{MSG}^{(l)}(\mathbf{h}_u^{(l)}, \mathbf{h}_i^{(l)}, e_{ui})$$

$$\text{AGGREGATE: } \mathbf{n}_u^{(l)} = \text{AGG}^{(l)}(\{\mathbf{m}_{u \leftarrow i}^{(l)} \mid i \in \mathcal{N}_u\})$$

$$\text{UPDATE: } \mathbf{h}_u^{(l+1)} = \text{UPD}^{(l)}(\mathbf{h}_u^{(l)}, \mathbf{n}_u^{(l)})$$

Kiến trúc mô hình NGCF

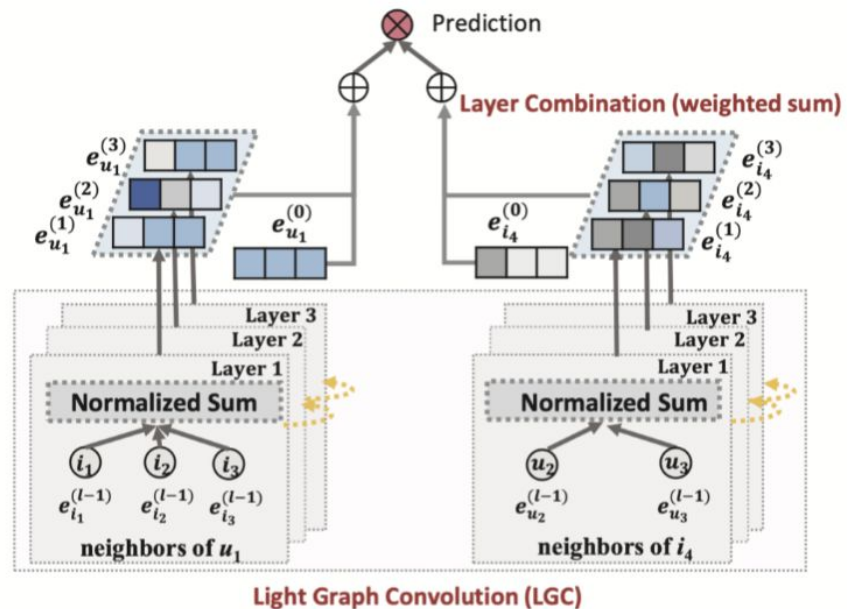

$$\text{MESSAGE: } \mathbf{m}_{u \leftarrow i}^{(l)} = \mathbf{W}_1^{(l)} \mathbf{h}_u^{(l)} + \mathbf{W}_2^{(l)} (\mathbf{h}_u^{(l)} \odot \mathbf{h}_i^{(l)})$$

$$\text{AGGREGATE: } \mathbf{n}_u^{(l)} = \sum_{i \in \mathcal{N}_u} \frac{1}{\sqrt{|\mathcal{N}_u| |\mathcal{N}_i|}} \mathbf{m}_{u \leftarrow i}^{(l)}$$

$$\text{UPDATE: } \mathbf{h}_u^{(l+1)} = \sigma(\mathbf{n}_u^{(l)})$$

Kiến trúc mô hình LightGCN

$$\mathbf{h}_u^{(l+1)} = \sum_{i \in \mathcal{N}_u} \frac{1}{\sqrt{|\mathcal{N}_u| |\mathcal{N}_i|}} \mathbf{h}_i^{(l)}$$

$$\mathbf{h}_u^* = \sum_{l=0}^L \alpha^{(l)} \mathbf{h}_u^{(l)}, \quad \alpha_l = \frac{1}{L+1},$$

Hàm mất mát

Binary Cross
Entropy Loss

$$\mathcal{L}_{\text{BCE}} = - \sum_{i=1}^n [y_i \log \hat{y}_i + (1 - y_i) \log(1 - \hat{y}_i)]$$

Bayesian
Personalized
Ranking Loss

$$\begin{aligned}\mathcal{L}_{\text{BPR}} &= -\ln p(\Theta \mid \mathcal{D}_S) \\ &= - \sum_{(u,i,j) \in \mathcal{D}_S} \ln \sigma(\hat{y}_{u,i} - \hat{y}_{u,j}) - \lambda_{\Theta} \|\Theta\|^2 \\ &= - \sum_{(u,i,j) \in \mathcal{D}_S} \ln \sigma(\hat{y}_{u,i,j}) - \lambda_{\Theta} \|\Theta\|^2\end{aligned}$$

Tất cả mô hình được huấn luyện bằng hàm mất mát BPR để tối ưu cho mục tiêu xếp hạng.

Metric đánh giá

Precision@k:

$$\text{Precision@k} = \frac{TP}{TP + FP} = \frac{|\text{relevant items recommended}|}{|k|}$$

Recall@k:

$$\text{Recall@k} = \frac{TP}{TP + FN} = \frac{|\text{relevant items recommended}|}{|\text{all relevant items}|}$$

NDCG@k:

$$\text{DCG@k} = \sum_{i=1}^k \frac{2^{r_i} - 1}{\log_2(i + 1)}, \quad \text{NDCG@k} = \frac{\text{DCG@k}}{\text{IDCG@k}},$$

Hit Rate @k:

$$\text{HitRate@k} = \begin{cases} 1, & |\text{relevant items recommended}| \geq 1, \\ 0, & \text{ngược lại.} \end{cases}$$

Chiến lược đánh giá

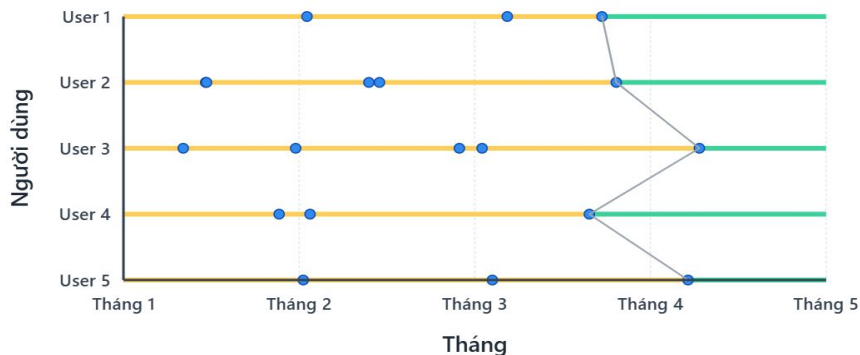
Leave-one-last:

- Phổ biến trong các nghiên cứu
- Khối lượng tính toán ít, tận dụng tối đa dataset cho train
- **Điểm yếu:** tiềm ẩn **time leakage**, **Precision@k** và **Recall@k** mất đi ý nghĩa

Full-corpus:

- Phản ánh chính xác môi trường thực tế
- **Điểm yếu:** Chi phí tính toán cao, nhiều cold-start, không thích hợp cho dataset có nhiều item

Leave-one-last

Full-corpus

Kết quả đánh giá

Bảng 5.1: Kết quả đánh giá mô hình trên **Full-corpus** và **Leave-one-last**

Mô hình	Full-corpus				Leave-one-last	
	Precision@10	Recall@10	NDCG@10	HitRate@10	NDCG@10	HitRate@10
MF-BPR	0.0111	0.0123	0.0143	0.0927	0.1614	0.3151
NeuMF	0.0127	0.0140	0.0161	0.1029	0.1655	0.3146
NGCF	0.0244	0.0281	0.0315	0.1837	0.2685	0.5165
LightGCN	0.0256	0.0298	0.0331	0.1906	0.2681	0.5069

